

P. Clalib. Et Colleg. Om̄n. Elcuerca
**IO. CAROLI
ANTONELLI**

Sacr. Theol. ac V.I.D. Veliterni, Prothonot. Apostol.
eiusdemq; Ciuitatis Archipresbyt.

T R A C T A T U S

**DE REGIMINE
ECCLESIÆ EPISCOPALIS**

IN OCTO LIBROS DISTRIBVTVS,

*Vbi omnia, quæ ad Forum Ecclesiasticum præcipue spectant,
exactè, ac dilucide pertractantur.*

Opus sanè utilissimum, atq; omnibus Episcopis, Archiepiscopis, corunque
Vicarijs, Inquisitoribus, Regularium Superioribus, ac ceteris per-
sonis Ecclesiasticis, Iudicibus quoque Secularibus, alijsque in
viroque foro versanribus maximè necessariorum.

CVM SVMMARIIS, ET INDICE LOCVPLETISSIMIS.

*VENETIIS, Apud Paulum Balleonium, M.DC.XCII.
SUPERIORVM PERMISSV, ET PRIVILEGIO.*

INDEX

LIBRORVM, ET CAPITVM,

Quæ in præsenti Tractatu continentur.

LIBER PRIMVS.

DE CVLTV, ET PRIVILEGIIS ECCLESIARVM.

DE vi, ac potestate legis humanæ . Cap.I.
De Ecclesijs aedificandis , vel repa-
randis . Cap.II.
De Confraternitatibus , & locis Pijs .
Cap.III.
De alienatione rerum Ecclesiæ . Cap.IV.
De Locatione rerum Ecclesiæ . Cap.V.
Quibus casibus concessio in emphyteusim
absque assensu Apostolico fieri possit .
Cap.VI.
De bonis, quæ seruando seruari non possunt.
Cap.VII.
Quo casu sufficiat auctoritas Episcopi in alie-
natione rei Ecclesiæ . Cap.VIII.
De Immunitate Ecclesiastica . Cap.IX.
De Testamentis , & Legatis pijs . Cap.X.
An, & quando Rector Ecclesiæ repudians
legatum , seu hereditatem Ecclesiæ reli-
ctam , incurrat in censuras ex iustitia. Ambi-
tiosæ . Cap.XI.
De Sepulturis . Cap.XII.
De quarta funerali . Cap.XIII.
De Sacrificio Missæ . Cap.XIV.
De munere Euangelicæ prædicationis .
Cap.XV.
Quo casu in Ecclesia polluta diuina officia
celebrati nequeant . Cap.XVI.
Quibus modis consecratio , & benedictio
amittitur . Cap.Vlt.

LIBER SECUNDVS.

De Sacris Ordinibus.

QVIS censeatur proprius Episcopus quo
ad ordines suscipiendos . Cap.I.
De Titulo, seu patrimonio requisito ad ordi-
nes sacros . Cap.II.

De Temporum interstitijs . Cap.III.
Quæ scientia ad ordines requiratur , & an Epis-
copus possit in hoc dispensare . Cap.IV.
An, & quando Episcopus dispensare possit
cum corpore vitiatis . Cap.V.
An Episcopus cum infamibus , & criminio-
bus ad ordines dispensare possit . Cap.VI.
An illegitimi ad ordines admitti possint .
Cap.VII.
An Episcopus dispensare possit cum homici-
da quoad ordines suscipiendos . Cap.VIII.
Vtrum Bigami ad ordines promoueri pos-
sint . Cap.IX.
In quo casu Clericus excommunicatus , sus-
pensus , vel interdictus irregularitatem
incurrat ob exercitium ordinis , & quando
ab illa excusetur . Cap.X.
De ijs , qui ante legitimam ætatem , aut sine
litteris dimissorijs , vel extra tempora ad or-
dines promouentur . Cap.XI.
An , & quando possit Clericus in loco inter-
dicto actus ordinis exercere , seu Sacra-
menta conferre . Cap.Vlt.

LIBER TERTIVS.

De Beneficijs Ecclesiasticis.

DE habitu , & tonsura Clericorum . Cap.I.
An licet habere plura beneficia sim-
plicia absque dispensatione . Cap.II.
De beneficijs compatibilibus , & incompati-
bilibus . Cap.III.
Quæ beneficia censemuntur ad viætum suffi-
cientia . Cap.IV.
De beneficiorum concursu . Cap.V.
De Iure patronatus . Cap.VI.
Vtrum Episcopus possit dispensare cum fi-
lijs illegitimis Clericorum , vt habeant
eadem

IO. CAROLI ANTONELLI SAC. THEOL. AC I.V.D. VELITERNI.

LIBER PRIMVS.

DE CVLTV, ET PRIVILEGIIS Ecclesiarum.

VM Episcopus non solum ea, quæ fori externi, sed etiam quæ interni sunt, cognoscat c. Cleros 21. dist. cap. nouit. de Iudic. ideo nos hunc ordinem sequentes, de ijs primum, quæ ad externum forum, deinde, quæ ad internum spectant, Deo adiuuante dilucide, ac breuiter agemus. Quia verò hic status plenus est tam canonicis, quam ciuilibus legibus, operæ pretium est, aliquid de earum efficacia præmittere, vt vnico intuitu quisque sciat, quas, & quales leges seruare debeat, quo casu ab illis immunis sit, & quando à culpa etiam excusetur.

S V M M A R I V M.

- 1 Poffunt auctoritate humana Ecclesiastica conditi leges, quæ obligent in conscientia.
- 2 Leges humanae si iusta sint, derivantur à lege diuina, & aeterna.
- 3 Leges iniuste non obligant.
- 4 Non omnes leges obligant sub mortali, sed tantum illæ, quarum Auctores intendunt sub mortali obligare.
- 5 An in dubio leges obligent sub mortali.
- 6 An Prelatus imponens aliquam pœnam temporalem, præsumatur excludere spiritualem.
- 7 Solent legislatores Ecclesiastici comminari spiritualem pœnam quando in Conscientia volunt obligare.

- 8 Quando lex imponit granem pœnam, granis etiam censenda est culpa.
- 9 Nemo tenetur ante sententiam declaratoriam soluere pœnam etiam ipso facto latam.
- 10 Fallit in pœna excommunicationis, suspensionis, &c.
- 11 An potestas ciuilis ferre possit leges obligantes sub mortali.
- 12 Legum ciuilium Conditores non ad pœnam spiritualem, sed ad temporalem tantum respiciunt.
- 13 Quando lex iusta dicatur, vel iniusta.
- 14 Iuste possunt Superioris punire transgressorum statim, ac lex sufficienter est promulgata.
- 15 An liget lex usu non recepta.
- 16 Præsumendum est, eam legem, quæ à Rep. non recipitur minime ei conuenire.

A Ad